

Státní okresní archiv Tachov

223107010

Inventář

Archivní pomůcka č. 513

NAD č. 1329

Značka archivního souboru: MNV Výškov

Místní národní výbor Výškov

1945-1949

Zpracoval: Jana Zímová

Tachov 2024

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Místní správní komise Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1945-1946)	3
Místní národní výbor Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1946-1960)	5
II. Dějiny archivního souboru	12
III. Archivní charakteristika archivního souboru	12
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	12
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	13
Příloha č. 1 - Seznam použitých zkratk	14
Jednotky popisu	15
Úřad národního výboru	15
Úřední knihy	15
Rejstřík korporativní	16

I. Dějiny původce archivního souboru

Místní správní komise Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1945-1946)

CAM: 171680

prozatímní úřad místní lidové správy a přenesené státní správy

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: MSK Výškov, užití: zkratka/akronym, čeština

Vznik, vznik zřízením/založením: 3. 9. 1945

předchůdce: Gemeindeamt Waschagrün (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1850-1945)

Poznámka ke vzniku: Ústavní dekret prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění č. 18/1944 Úředního věstníku československého ze dne 14. prosince 1944.

Zánik, zánik zrušením/změnou: 23. 1. 1946

nástupce: Místní národní výbor Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1946-1960)

Poznámka k zániku: Přeměna na místní národní výbor.

Vztahy:

sídlo: Výškov (Chodová Planá, Tachov, Česko)

geografická působnost: Výškov (Chodová Planá, Tachov, Česko)

Dějiny

Obec Výškov, ležící přibližně 3 km na východ od městyse Chodová Planá, náležela od roku 1945 do konce ledna 1949 do politického okresu Planá a soudního okresu Planá.

Správní obvod místní správní komise (dále jen MSK) se shodoval s katastrálním územím obce Výškov.

Kde MSK Výškov úřadovala dnes již nelze zjistit.

Od roku 1945 byly pro dočasnou správu některých obcí v tehdejším obnoveném Československu jmenovány podle čl. 4 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, a § 6 vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, místní správní komise. Jednalo se o obce, v nichž převážnou většinu obyvatelstva tvořili státně nespolehliví obyvatelé, tj. zejména v pohraničí s ještě neodsunutým německým obyvatelstvem. Ze stejných důvodů mohli být na základě výše zmíněných právních norem jmenováni do uvedených obcí ještě před konstitováním místních správních komisí místní správní komisaři.

Okresní správní komise (dále jen OSK) v Plané pověřila již 18. srpna 1945 vedením obecní agendy ve Výškově Rudolfa Šmákala. Záhy došlo k sestavení osmičlenné MSK ve Výškově a následně OSK v Plané jmenovala dne 3. září 1945 R. Šmákala jejím předsedou. Vzhledem k rozporům mezi jednotlivými obyvateli obce došlo dne 4. prosince 1945 k nové volbě členů MSK. Předsedou nově zvolené devítičlenné MSK byl Jan Neužil (jmenován 10. prosince 1945) a místopředsedou Robert Balák. Již v lednu 1946 se v obci Výškov projednávala přeměna MSK na místní národní výbor (dále jen MNV), neboť v té době byla obec osídlena více než z 50% českým obyvatelstvem. K ustavení MNV došlo dne 24. ledna 1946.

Vnitřní struktury korporace

Místní správní komise byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi a jejich pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise (dále jen MSK) měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž

předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Předseda a členové MSK Výškov byli jmenováni do svých funkcí Okresní správní komisí Planá, tak jak to stanovil § 6 odst. 2 vládního nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Ve vnitřním uspořádání MSK Výškov byl patrně zaveden tzv. referentský systém, kdy určení členové MSK měli na starosti jednotlivé oblasti správy (referáty).

Předsedové MSK Výškov:
Rudolf Šmákal 3.9.1945–9.12.1945;
Jan Neužil 10.12.1945–23.1.1946.

Funkce korporace

Vedení zápisů ze schůzí místní správní komise;
volební záležitosti;
činnost a spolupůsobení při zajištění veřejné bezpečnosti a veřejné mravnosti a pořádku;
kulturní a osvětová činnost;
sociální péče;
zdravotní péče;
požární ochrana;
evidence obyvatelstva;
evidence a správa obecního majetku;
finanční a rozpočtové hospodaření;
živnostenské záležitosti;
evidence zemědělské půdy;
plánování rostlinné a živočišné výroby;
provádění hospodářských soupisů (zvířectva, pozemků lesního hospodářství, stromů a keřů);
bytová výstavba;
zásobování obyvatelstva;
konfiskace majetku Němců a kolaborantů;
odsun obyvatelstva německé národnosti;
osidlování obce;
správa místních komunikací;
zabezpečení zemědělských prací;
ustanovování národních správ.

Normy - konstitutivní

Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění (republikováno v příloze vyhlášky ministra vnitra č. 43/1945 Sb.);
vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů;
dekret prezidenta republiky č. 5/1945 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů;
směrnice ministerstva vnitra č. 6/1945 Úředního listu Československé republiky, pro národní výbory místní a okresní schválené vládou republiky Československé dne 19. května 1945;
vyhláška ministra vnitra č. 43/1945 Sb., o platnosti ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění;
vládní nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů;
vyhláška ministra vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů;
dekret prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy;
dekret prezidenta republiky č. 121/1945 Sb., o územní organizaci správy, vykonávané národními výbory;
dekret prezidenta republiky č. 130/1945 Sb., o státní péči osvětové (zde o činnosti místních národních výborů při ustavení místních osvětových rad).

Zdroje informací

I. Prameny

Státní okresní archiv Tachov

Okresní národní výbor Planá, inv. č. 152, sign. I/21, Obecní věci všeobecně, 1945–1949, karton č. 32.

Okresní národní výbor Planá, sign. I/21, Záležitosti MSK a MNV, obce Nahý Újezdec – Žďár, 1945–1948, karton č. 5/2018.

Prameny tištěné:

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945.

Úřední list republiky Československé – ročník 1945.

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V–VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4–6, ročník XXVII. (1946) číslo 26–28.

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

Místní národní výbor Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1946-1960)

CAM: 171681

úřad místní lidové správy a přenesené státní správy

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: MNV Výškov, užití: zkratka/akronym, čeština

Vznik, vznik změnou předchůdce: 24. 1. 1946

předchůdce: Místní správní komise Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1945-1946)

Zánik, zánik zrušením/změnou: 30. 6. 1960

nástupce: Místní národní výbor Chodová Planá (Chodová Planá, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1946-1990)

Poznámka k zániku: Výškov se s účinností od 1.7.1960 sloučil s obcí Chodová Planá.

Vztahy:

sídlo: Výškov (Chodová Planá, Tachov, Česko); čp. 6

geografická působnost: Výškov (Chodová Planá, Tachov, Česko)

Dějiny

Obec Výškov, ležící přibližně 3 km na východ od městyse Chodová Planá, náležela od roku 1945 do konce ledna 1949 do politického okresu Planá a soudního okresu Planá.

Správní obvod místního národního výboru (dále jen MNV) se shodoval s katastrálním územím obce Výškov.

Úřadovna MNV Výškov se nacházela v budově MNV čp. 6.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků. Nahradily tak od roku 1850 fungující obecní úřady, resp. úřady vyšších územně správních celků. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čsl., o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na něž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuobnovení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků. Uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor.

K ustavení devítičlenného MNV došlo dne 24. ledna 1946, protože byla obec již z více než poloviny osídlena českým obyvatelstvem. Funkci předsedy MNV vykonával Jan Neužil. V obci Výškov se v roce 1946 voleb do Ústavodárného národního shromáždění zúčastnilo 57

oprávněných voličů, takže proti dalšímu působení MNV nemohlo být žádných námitek. Na podkladě výsledků voleb však došlo k nové volbě členů MNV. Zvolení nového MNV proběhlo dne 20. června 1946. Do MNV bylo navrženo a zvoleno 9 členů (a 3 náhradníci). Do funkce předsedy byl zvolen Karel Holub a místopředsedou se stal František Němejc. Z důvodu absence archiválií nelze zjistit, jaké komise při MNV fungovaly. K další změně na postu předsedy MNV došlo poměrně brzy, neboť K. Holub se z obce odstěhoval. Nová volba předsedy proběhla dne 27. října 1946 a stal se jím Jan Hošek.

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústavy Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresech a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV (naplněného ovšem až v roce 1954); do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným okresním národním výborem (dále jen ONV) na návrh Národní fronty.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Karlovarský, jehož součástí se stala i obec Výškov. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, provedena územní reorganizace okresů. Okres Planá byl zrušen a obec Výškov se stala od 1. února 1949 součástí nově vymezeného okresu Mariánské Lázně. Tento stav platil až do 30. června 1960.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Karlovarského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Obec Výškov spadala od 1. ledna 1950 do matričního obvodu Planá. Ke změně matričního obvodu došlo s účinností od 1. července 1960 a od té doby Výškov spadá do Chodové Plané.

V roce 1949 proběhla reorganizace MNV, ale funkci předsedy vykonával i nadále Jan Hošek. Funkci újezdního tajemníka v té době vykonával Petr Suchý, kterého vystřídal František Hruška. Již v lednu 1950 byl jako nový předseda MNV zmiňován František Němejc.

Řádná reorganizace MNV Výškov proběhla v červnu 1950 podle vládního nařízení č. 14/1950 Sb., na návrh místního akčního výboru Národní fronty (dále jen MAV NF). Navrženo bylo devět členů MNV, které ONV v Mariánských Lázních jmenoval dne 13. července 1950. Ustavující schůze nově zvoleného MNV proběhla dne 15. července 1950 a funkci předsedy zastával i nadále F. Němejc.

Dne 10. července 1952 byla provedena nová volba komisí při MNV: zemědělská a žňová, zásobovací, trestní a finanční, zdravotní a kulturní. V srpnu ještě následovalo zvolení výboru žen při MNV.

Na základě výsledků voleb v roce 1954 došlo ke zvolení devítičlenného MNV. Na ustavující schůzi byl zvolen předsedou Jan Neužil a tajemníkem F. Němejc, který současně vykonával pokladní a účetní služby. Již dne 22. srpna 1954 na schůzi nově zvolených členů MNV proběhla volba nového předsedy za údajně z obce odešlého Jana Neužila (v následujících letech však v obci působil ve funkci tajemníka!). Předsedou byl tedy zvolen Rudolf Hanzal. Obdobně jako v dalších malých MNV i ve Výškově docházelo často ke změnám jednotlivých členů MNV. K významnější z nich došlo po doplňovacích volbách konaných 13. listopadu 1955. Na schůzi pléna MNV dne 29. listopadu 1955 došlo ke zvolení nového předsedy Bohumíra Hoška a tajemníka Jana Neužila. Nově schváleny byly i komise: zemědělská, finanční, kulturní a pro výstavbu.

Na základě výsledků voleb v roce 1957 došlo ke zvolení devítičlenného MNV. Na ustavující schůzi dne 30. května 1957 proběhla volba předsedy, kterým se stal opět B. Hošek a tajemníkem J. Neužil, který vykonával současně funkce pokladníka a účetního.

Ze zápisů z výsledků revizí a prověrek MNV prováděných ONV v Mariánských Lázních vyplývá, že činnost MNV byla na špatné úrovni a bylo poukazováno na mnoho nedostatků v práci jednotlivých členů MNV.

Již na počátku roku 1960 se začala projednávat otázka zániku okresu Mariánské Lázně. S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci okresu Tachov, do něhož byly zahrnuty nejen obce

stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Strážbro, ONV Mariánské Lázně (mezi nimi i Výškov) a ONV Horšovský Týn. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

V dubnu 1960 se začala projednávat otázka sloučení obce Výškov s obcí Chodová Planá. K definitivnímu zániku MNV Výškov došlo sloučením s obcí Chodová Planá s účinností od 1. července 1960 v souvislosti s územní reorganizací okresu Tachov a Výškov se stal místní částí Chodové Plané. Tento stav platí doposud.

Vnitřní struktury korporace

Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru. Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Místní národní výbor (dále jen MNV) tedy zahrnoval samosprávný sbor, který se nazýval plénum MNV a vlastní úřad. Členové MNV volili ze svého středu radu, dále byly zřizovány komise, v jejichž čele stáli referenti, zpravidla členové rady. Místní národní výbory měly tzv. referentský systém, kdy určení členové rady měli na starosti jednotlivé úřední agendy (referáty) a přidělenou agendu zajišťovali ve spolupráci s příslušnou komisí MNV. Dále byl volen tajemník, který se účastnil schůzí pléna a rady, neměl však hlasovací právo.

Ke vzniku MNV Výškov došlo již dne 24. ledna 1946, protože byla obec již z více než poloviny osídlena českým obyvatelstvem. Předsedou devítičlenného MNV se stal Jan Neužil.

Reorganizace MNV Výškov proběhla podle § 27 odstavce 1 vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů. Tento odstavec stanovil, že v době, dokud nebudou místní národní výbory zvoleny ve volbách, jmenují jejich členy okresní národní výbory na návrh místního nebo okresního akčního výboru Národní fronty. Ve Výškově podal příslušný návrh místní akční výbor Národní fronty. Navrženo bylo devět členů MNV, které Okresní národní výbor (dále jen ONV) v Mariánských Lázních jmenoval dne 13. července 1950. Ustavující schůze nově zvoleného MNV proběhla dne 15. července 1950 a funkci předsedy zastával i nadále F. Němejc. Došlo také ke zvolení komisí: zemědělské, finanční, hospodářské a školské a sociální.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnících místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustanovit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení. V roce 1952 v obci fungoval jako místní tajemník Karel Hána.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§ 10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat. Podle zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly 16. května 1954 uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na tři roky.

Přehled předsedů MNV:

Jan Neužil 24.1.1946–19.6.1946;

Karel Holub 20.6.1946–říjen 1946;

Jan Hošek 27.10.1946–prosinec 1949;

František Němejc leden 1950– květen 1954;
Jan Neužil květen 1954–srpen 1954;
Rudolf Hanzal 22.8.1954–listopad 1955;
Bohumír Hošek 29.11.1955–30.6.1960.

Funkce korporace

Vedení zápisů ze schůzí orgánů národního výboru;
evidence spisů v registraturních pomůckách;
volební záležitosti;
organizace činnosti národního výboru;
evidence obyvatelstva a sčítání lidu;
evidence a správa obecního majetku;
finanční a rozpočtové hospodaření;
živnostenské záležitosti;
evidence zemědělské půdy, změny kultur;
zásobování obyvatelstva;
spolupráce při přidělovém řízení;
činnost a spolupůsobení při zajištění veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku;
fungování jako ohlašovací orgán při hlášení obyvatelstva;
spolupůsobení při zakládání jednotných zemědělských družstev;
spolupůsobení při odvodu branců;
výkon trestní pravomoci a stíhání přestupků vymezených právními normami.

Normy - konstitutivní

Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění;
vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů;
dekret prezidenta republiky č. 5/1945 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů;
směrnice ministerstva vnitra č. 6/1945 Úředního listu Československé republiky, pro národní výbory místní a okresní, schválené vládou republiky Československé dne 19. května 1945;
vyhláška ministra vnitra č. 43/1945 Sb., o platnosti ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění;
vládní nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů;
vyhláška ministra vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů;
dekret prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy;
dekret prezidenta republiky č. 121/1945 Sb., o územní organizaci správy, vykonávané národními výbory;
dekret prezidenta republiky č. 130/1945 Sb., o státní péči osvětové (zde o činnosti místních národních výborů při ustavení místních osvětových rad);
vládní nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledku voleb do ústavodárného Národního shromáždění;
směrnice ministra vnitra č. 1401/1946 Úředního listu republiky Československé. I. díl – normativní (nařizovací), o obnovení národních výborů;
směrnice ministra vnitra č. 1422/1946 Úředního listu republiky Československé. I. díl – normativní (nařizovací), o ustavení obnovených národních výborů a volbě jejich složek;
směrnice ministra vnitra č. 1876/1946 Úředního listu republiky Československé. I. díl – normativní (nařizovací), o nastupování náhradníků národních výborů a doplňování jejich počtu;
zákon č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti (zde o součinnosti a právech místních národních výborů v této oblasti);
vyhláška ministra vnitra č. 966/1947 Úředního listu republiky Československé. I. díl – nařizovací, kterou se vydává prozatímní organizační řád místních národních výborů;
vyhláška ministra vnitra č. 975/1947 Úředního listu republiky Československé. I. díl – nařizovací, kterou se vydává prozatímní jednacím řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky;
vyhláška ministra vnitra č. 1143/1947 Úředního listu republiky Československé. I. díl – nařizovací, o mimořádných vyživovacích komisích národních výborů;
vyhláška ministra vnitra č. 314/1948 Úředního listu republiky Československé. I. díl – nařizovací, o přechodné úpravě doplňování národních výborů;

ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky;
vyhláška ministerstva vnitra č. 2503/1948 Úředního listu republiky Československé. I. díl -
nařizovací, o reorganizaci mimořádných vyživovacích komisí národních výborů;
zákon č. 213/1948 Sb., o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů;
zákon č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení;
zákon č. 286/1948 Sb., o národní bezpečnosti (zde o součinnosti a právech místních
národních výborů v této oblasti);
nařízení ministra financí č. 45/1949 Sb., o povinném zřízení šekových účtů místních
národních výborů a o jejich povinném zapojení do šekové služby Poštovní spořitelny,
národního podniku;
zákon č. 52/1949 Sb., o hlášení obyvatelstva a o povolování pobytu cizincům (zde o
místních národních výborech jako o ohlašovacích orgánech);
vládní nařízení č. 72/1949 Sb., o újezdních tajemnicích;
nařízení ministra zemědělství č. 75/1949 Sb., kterým se provádí zákon o jednotných
zemědělských družstvech (zde o součinnosti místních národních výborů);
vládní nařízení č. 181/1949 Sb., o některých opatřeních k zjednodušení personálních
poměrů ve veřejné správě;
vládní nařízení č. 209/1949 Sb., jímž se provádí branný zákon (zde o součinnosti místních
národních výborů);
zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách;
zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů;
vládní nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů;
vyhláška ministerstva vnitra č. 369/1950 Úředního listu republiky Československé. I. díl -
nařizovací, o komisích pro zemědělskou výrobu a výkup (zde ustanovení, že právní normy
o mimořádných vyživovacích komisích národních výborů jsou zrušeny - § 9);
zákon č. 89/1950 Sb., o trestním řízení správním (trestní řád správní);
vládní nařízení č. 90/1950 Sb., o správě národního majetku národními výbory (zde o
usneseních místního národního výboru, ke kterým je třeba souhlasu krajského národního
výboru);
vládní nařízení č. 101/1950 Sb., o zrušení osvětových rad a přenesení jejich působnosti na
národní výbory;
výnos ministerstva vnitra č. 473/1950 Úředního listu republiky Československé. I. díl -
nařizovací, kterým se vydává prováděcí předpis k § 90 trestního řádu správního o
trestních komisích (zde ustanovení o trestních komisích u místních národních výborů -
část I odst. 6);
vládní nařízení č. 46/1951 Sb., o zrušení knihovnických rad;
vládní nařízení č. 54/1951 Sb., o územních změnách v Karlovarském kraji;
vládní nařízení č. 78/1951 Sb., o trestní pravomoci místních národních výborů;
vyhláška ministerstva vnitra č. 335/1951 Úředního listu republiky Československé. Díl I. -
nařizovací, o výkonu trestní pravomoci místních národních výborů;
zákon č. 105/1951 Sb., o správních poplatcích;
vládní nařízení č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů;
vládní nařízení č. 121/1951 Sb., o změnách v referátech národních výborů;
vládní nařízení č. 122/1951 Sb., o dalších přesunech působnosti a o jiných zjednodušeních
veřejné správy;
nařízení ministra financí č. 9/1952 Sb., kterým se vydávají sazebníky správních poplatků a
podrobnější předpisy o těchto poplatcích;
zákon č. 56/1952 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků (zde o
součinnosti místních národních výborů);
vládní nařízení č. 57/1952 Sb., kterým se provádí zákon o dodávkové povinnosti a o
výkupu zemědělských výrobků (zde o součinnosti místních národních výborů);
zákon č. 83/1952 Sb., o rozpočtech národních výborů;
oběžník ministerstva vnitra poř. č. 193/1952 Sbírky oběžníků pro KNV, „výbory žen“ při
národních výborech;
vládní nařízení č. 15/1953 Sb., o ověřování listin a podpisů na listinách národními výbory;
vládní nařízení č. 21/1953 Sb., o občanské kontrole obchodu;
vládní nařízení č. 44/1953 Sb., o volném prodeji zemědělských výrobků a o zemědělských
trzích;
vládní nařízení č. 110/1953 Sb., o správě národního majetku rozpočtovými organizacemi;
vládní nařízení č. 114/1953 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských
výrobků (zde o působení místních národních výborů v této oblasti);
ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech;
zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech;
zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů;
vládní nařízení č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů;
vládní nařízení č. 32/1954 Sb., o úpravě některých poměrů členů národních výborů;

instrukce ministerstva vnitra pořadové číslo 295/1954 Sbírkou instrukcí pro výkonné orgány národních výborů, I. vytváření a rušení obcí, změny jejich hranic; provádění nepodstatných změn v území okresů a měst, ve kterých je městský národní výbor, a v území pražských městských obvodů; II. zřizování jednoho místního národního výboru pro více obcí;

zákon č. 67/1956 Sb., o hospodaření s byty;

zákon č. 10/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech;

zákon č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů;

vládní nařízení č. 64/1957 Sb., o místní bezpečnosti;

vládní nařízení č. 65/1957 Sb., o trestní pravomoci místních národních výborů;

zákon č. 76/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o hlášení obyvatelstva a o povolování pobytu cizincům (zde o místních národních výborech jako o ohlašovacích orgánech);

vládní nařízení č. 6/1958 Sb., o změnách působnosti v oboru občanské kontroly obchodu a provozoven;

zákon č. 18/1958 Sb., o požární ochraně (zde o působnosti místních národních výborů v oblasti požární ochrany);

vládní nařízení č. 33/1958 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů;

vládní nařízení č. 39/1958 Sb., jímž se mění vládní nařízení č. 32/1954 Sb., o úpravě některých poměrů členů národních výborů;

vládní nařízení č. 25/1959 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 33/1958 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů;

zákon č. 49/1959 Sb., o jednotných zemědělských družstvech (zde o součinnosti místních národních výborů při zakládání jednotných zemědělských družstev a o projednávání dlouhodobých plánů a celoročních výrobních plánů jednotného zemědělského družstva radou místního národního výboru);

zákon č. 52/1959 Sb., o osvětové činnosti (osvětový zákon);

vládní nařízení č. 59/1959 Sb., o občanské kontrole obchodu a provozoven;

ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech;

zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu;

zákon č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů;

zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech;

vládní nařízení č. 66/1960 Sb., o úpravě některých poměrů poslanců národních výborů a občanů zvolených za členy komisí národních výborů;

vládní nařízení č. 71/1960 Sb., o rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů a o uspořádání a činnosti jejich orgánů;

ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky;

vládní nařízení č. 189/1960 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 66/1960 Sb., o úpravě některých poměrů poslanců národních výborů a občanů zvolených za členy komisí národních výborů.

Zdroje informací

I. Prameny

Státní okresní archiv Tachov

Okresní národní výbor Planá, sign. I/21, Záležitosti MSK a MNV, obce Nahý Újezdec – Žďár, 1945–1948, karton č. 5/2018.

Okresní národní výbor Planá, inv. č. 152, sign. I/21, Obecní věci všeobecně, 1945–1949, karton č. 32.

Okresní národní výbor Planá, inv. č. 152, sign. I/21, Obce seřazené podle abecedy, 1945–1949, karton č. 33.

Okresní národní výbor Tachov, sign. 129, Zápisy z revizí zrušených MNV, obce V – Ž, 1953–1959.

Státní okresní archiv Cheb

Národní fronta – Okresní výbor Mariánské Lázně, inv. č. 926, MAV NF Výškov, 1948–1950, karton č. 16.

Okresní národní výbor Mariánské Lázně, inv. č. 646, sign. 173, Reorganizace MNV, seznamy členů, řazeno abecedně dle obcí Štokov – Žďár, 1949–1950, karton č. 201.

Okresní národní výbor Mariánské Lázně, inv. č. 723, sign. 042.1, Reorganizace národních výborů, řazeno abecedně dle obcí Lestkov – Zliv, 1951–1954, karton č. 279.

Okresní národní výbor Mariánské Lázně, inv. č. 724, sign. 042.2, Návrhy na jmenování členů NV, kádrové posudky předsedů MNV, 1953–1954, karton č. 280.

Okresní národní výbor Mariánské Lázně, inv. č. 777, sign. 204.4, Volby do MNV, 1954,

karton č. 309.

Okresní národní výbor Mariánské Lázně, inv. č. 1053, sign. vnitř./3, Řízení, kontrola činnosti podřízených NV, řazeno abecedně dle obcí Otín - Žďár, 1955-1956, karton č. 508.
Okresní národní výbor Mariánské Lázně, inv. č. 1055, sign. vnitř./8, Volby do NV, 1957, karton č. 509.

Prameny tištěné:

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé - ročníky 1945, 1948.

Sbírka zákonů republiky Československé - ročníky 1949, 1950, 1954.

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha: Ministerstvo vnitra, 1950.

Úřední list republiky Československé - ročník 1945.

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka - JANÁK, Jan - DOBEŠ, Jan. Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

V archivním fondu Místní národní výbor Výškov se vedle 2 účetních knih nedochovaly žádné další archiválie, takže není možné zjistit, jak vypadala základní manipulace s dokumenty. Dokumenty původce byly patrně uloženy v úřadovně MNV, resp. u jednotlivých funkcionářů jak bylo v té době zvykem. Z dochovaných archiválií není možné ani určit, zda byl používán spisový plán určený pro národní výbory.

Jako u ostatních místních národních výborů z okresu Mariánské Lázně chybí před rokem 1960 jakékoliv zmínky o kontaktu mezi okresním archivem a MNV, popř. o uskutečněných skartacích.

Přímý zdroj akvizice:

Dochované archiválie z činnosti MNV Výškov (2 úřední knihy), které před započítáním inventarizace tvořily archivní fond MNV Výškov, byly vytříděny v souvislosti s inventarizací archivního fondu ONV Mariánské Lázně v SOkA Cheb v roce 2018. Dne 4. října 2018 byly tímto archivem delimitovány 2 úřední knihy z let 1945–1949 (č. přírůstku 29/2018).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Před zahájením inventarizace byl archivní fond MNV Výškov tvořen 2 úředními knihami z let 1945–1949 a jeho celková metráž činila 0,03 bm.

Archivní fond MNV Výškov náleží mezi torzovitě dochované fondy místních národních výborů rušených v roce 1960. Z jakého důvodu se nedochovaly téměř žádné archiválie lze jen spekulovat. Není známo, že by se nějaké dokumenty MNV Výškov nacházely ve spisovně nynějšího Úřadu městysu Chodová Planá.

Budoucí přírůstky:

Budoucí přírůstky nejsou očekávány.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Fyzický stav archiválií je dobrý.

Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archiválií ver. 3.1. Vyšlo v Metodickém pokynu č. 4/2022 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra.

Metodický pokyn č. 1/2018 k archivnímu zpracování fondů typu "národní výbor" vydaný Odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR.

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatky.

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Vzhledem k tomu, že se v archivním fondu dochovaly pouze účetní knihy, je možné si udělat představu o fungování obce v letech 1945–1949 pouze po finanční stránce. Pro další studium poválečných dějin obce je pak nutné využít fondy nadřízených okresních národních výborů, popř. dalších původců.

Jazyk archiválií popsaných pomůckou:

čeština

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
úřední knihy	2	1945-1949

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Archivní fond uspořádala v prosinci 2020 a inventář vyhotovila v letech 2020 a 2024 Jana Zímová ve Státním okresním archivu Tachov.

Prameny a literatura:

Viz Zdroje informací v I. kapitole.

Zpracovatel jednotky popisu: Zímová, Jana (působnost od 2005-)

Datum popisu: 20.12.2024

Příloha č. 1 - Seznam použitých zkratk

bm	běžný metr
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MAV NF	místní akční výbor Národní fronty
MNV	místní národní výbor
MSK	místní správní komise
MV	ministerstvo vnitra
NV	národní výbor
ONV	okresní národní výbor
OSK	okresní správní komise
poř. č.	pořadové číslo
Sb.	Sbírka
sign.	signatura
SOA	státní oblastní archiv
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha
vnitř.	vnitřní

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
	223107010/1329 Místní národní výbor Výškov	1	
1	1 Úřad národního výboru	2	
2	1/1 Úřední knihy	3	
3	1/1/1 Pokladní deník	4	ukn 1 1945-1949
3	1/1/2 Hlavní kniha	5	ukn 2 1949

Rejstřík korporativní

Místní národní výbor Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1946-1960), úřad
místní lidové správy a přenesené státní správy

1

Místní správní komise Výškov (Výškov, Chodová Planá, Tachov, Česko : 1945-1946),
prozatímní úřad místní lidové správy a přenesené státní správy

1

Název archivní pomůcky: Místní národní výbor Výškov

Značka archivního souboru: MNV Výškov

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1945–1949

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 2 (ukn, 2, 1945–1949)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 5

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,03 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 20. prosince 2024

Zpracovatel archivního souboru: Jana Zímová

Archivní pomůcku sestavil: Jana Zímová

Počet stran archivní pomůcky: 17

Archivní pomůcku schválil: Mgr. Jan Edl, 20. prosince 2024 (čj. SOAP/90-330/2024)